

Αποικίες αδέσποτων γάτων στο Γραμμικό Πάρκο Στροβόλου: Αρμονική συνύπαρξη ειδών;

Το Γραμμικό Πάρκο εκτείνεται κατά μήκος του ποταμού Πεδιαίου. Στα δημοτικά όρια Στροβόλου ξεκινά από το γεφύρι της οδού Αρχιεπισκόπου Κυπριανού και καταλήγει στη γέφυρα της Λεωφόρου Σπύρου Κυπριανού, διατρέχοντας απόσταση τεσσάρων χιλιομέτρων περίπου [1]. Πρόκειται για έναν βασικό πνεύμονα πρασίνου του Δήμου, ο οποίος βελτιώνει την ποιότητα ζωής των δημοτών και ταυτόχρονα αποτελεί οικότοπο για διάφορα ζώα.

Παρ' όλα αυτά, αν κανείς επισκεφθεί το Γραμμικό Πάρκο Στροβόλου, θα διαπιστώσει πως ένα συγκεκριμένο ζώο συναντάται συχνότερα από άλλα: η γάτα. Η θέα των αποικιών αδέσποτων γάτων προκαλεί στον παρατηρητή κάποια εύλογα ερωτήματα:

Πόσες περίπου γάτες ζουν στις αποικίες του Πάρκου;

Διασφαλίζεται η ευημερία των ζώων αυτών;

Επηρεάζει η παρουσία τους τη βιοποικιλότητα στον συγκεκριμένο οικότοπο;

Ποια η άποψη των επισκεπτών του Πάρκου για τις αποικίες αδέσποτων γάτων;

Φωτογραφία 1: Αποικία αδέσποτων γάτων του Γραμμικού Πάρκου Στροβόλου παρά την οδό Ελαιώνων με νότια κατεύθυνση τη στιγμή που οι εθελόντριες ταΐζουν τα ζώα.

Σύμφωνα με αρμόδιους Λειτουργούς του Δήμου Στροβόλου, οι αποικίες γάτων στο Πάρκο αριθμούνται τουλάχιστον στις δέκα. Οι ίδιοι μάς ανέφεραν πως δεν υπάρχουν επίσημα στοιχεία για τον αριθμό γάτων που ζουν σε αυτές, ενώ πρόσθεσαν πως ο αριθμός ποικίλει, καθώς παρατηρείται συνεχώς εγκατάλειψη νέων ζώων. Δύο μέλη μιας άτυπης ομάδας εθελοντών που δραστηριοποιούνται υπέρ της ευημερίας των γάτων μάς δήλωσαν πως κατά

τον χρόνο της συνέντευξης (20 Ιανουαρίου 2024) μόνο σε δύο αποικίες παρά την οδό Ελαιώνων με νότια κατεύθυνση φιλοξενούνταν περίπου τριάντα ζώα. Παρά την έλλειψη επίσημων στοιχείων, Δήμος και εθελοντές συμφωνούν ότι πρόκειται για ένα έντονο περιβαλλοντικό φαινόμενο που χρήζει διαχείρισης.

Οι αποικίες του Πάρκου είναι εφοδιασμένες με καταλύματα για τις γάτες, ενώ σε δύο σημεία βρίσκονται εγκατεστημένες συσκευές για τάισμα. Οι Λειτουργοί μάς ενημέρωσαν ότι τα καταλύματα τοποθετήθηκαν από τον Σύνδεσμο για την προστασία και ευημερία των γάτων CAT P.A.W.S. σε συνεργασία με τον Δήμο Στροβόλου. Πρόκειται για έναν φιλοζωικό Σύνδεσμο που προωθεί διάφορα ζητήματα σχετικά με τις αδέσποτες γάτες, όπως στειρώσεις, υιοθεσίες κ.ά. [2]. Οι Λειτουργοί μάς πληροφόρησαν ακόμη πως οι συσκευές ταΐσματος εγκαταστάθηκαν πιλοτικά από τον Δήμο σε συνεργασία με τον Οργανισμό *Creative Universe*. Με ένα ευρώ οι επισκέπτες μπορούν να ταΐσουν τις αδέσποτες γάτες. Τα χρήματα διατίθενται για αγορά τροφής και τυχόν περίσσευμα για στειρώσεις.

Φωτογραφία 2: Κατάλυμα για γάτες (αριστερά) του Συνδέσμου για την προστασία και ευημερία των γάτων CAT P.A.W.S. στην αποικία παρά τη Λεωφόρο Στροβόλου, πίσω από τη CYTA.

Καθοριστική για τη διασφάλιση της ευημερίας των γάτων είναι η δράση των εθελοντών. Οι εθελόντριες μάς εξήγησαν ότι επισκέπτονται εκ περιτροπής τις αποικίες παρά την οδό Ελαιώνων με νότια κατεύθυνση καθώς και άλλα σημεία του Πάρκου σε καθημερινή βάση, προκειμένου να φροντίσουν τις γάτες. Συγκεκριμένα, τους παρέχουν τροφή και νερό, μεριμνούν για την καθαριότητα των σκευών από τα οποία τρώνε/πίνουν τα ζώα και των χώρων όπου κοιμούνται, τους παρέχουν φάρμακα κατά των ψύλλων κ.ά. παρασίτων καθώς και κτηνιατρικές επισκέψεις για αντιμετώπιση τυχόν προβλημάτων υγείας, όλα με προσωπικά τους έξοδα, ενώ φροντίζουν και για την υιοθεσία κάποιων ζώων.

Φωτογραφία 3: Συσκευή ταΐσματος γάτων στην αποικία παρά τη Λεωφόρο Στροβόλου, πίσω από τη CYTA.

Τι γίνεται όμως με τη βιοποικιλότητα του Πάρκου; Η γάτα κυνηγά παγκοσμίως περισσότερα από δύο χιλιάδες είδη πτηνών, ερπετών, θηλαστικών, εντόμων, αμφιβίων κ.ά. ζώων [3]. Συνεπώς, αν οι γάτες του Πάρκου αφεθούν να αναπαράγονται ανεξέλεγκτα, θα απειλήσουν τη βιοποικιλότητα του συγκεκριμένου οικοτόπου. Τον εν λόγω κίνδυνο επεσήμανε με επιστολή της προς τον Δήμο Στροβόλου η Υπηρεσία Θήρας και Πανίδας, όπως μας ανέφεραν οι Λειτουργοί. Σύμφωνα με τους ίδιους, προκειμένου να διαφυλαχθεί η βιοποικιλότητα του Πάρκου, ο Δήμος χρηματοδοτεί εξ ολοκλήρου ορισμένο αριθμό στείρωσεων αδέσποτων γάτων ετησίως, δίνοντας προτεραιότητα στα ζώα των μεγάλων πάρκων, όπως του Γραμμικού. Οι γάτες παγιδεύονται από εθελοντές, εξουσιοδοτημένους από τον Δήμο, και μεταφέρονται σε ιδιωτικές κτηνιατρικές κλινικές στις οποίες έχει εκ των προτέρων κατακυρωθεί προσφορά για διενέργεια στείρωσεων κατόπιν διαγωνισμού. Για το έτος 2023 το Δημοτικό

Συμβούλιο διέθεσε το ποσό των δώδεκα χιλιάδων ευρώ για στείρωσεις αδέσποτων γάτων.

Σε μια προσπάθεια σφυγμομέτρησης της τοπικής κοινής γνώμης για το ζήτημα των αδέσποτων γάτων, απευθύναμε σχετικό ερωτηματολόγιο σε είκοσι τυχαίους επισκέπτες του Πάρκου. Σε ερώτηση αν πιστεύουν ότι στον Δήμο Στροβόλου υπάρχει μεγάλος αριθμός αδέσποτων γάτων, δεκαέξι από τους είκοσι ερωτηθέντες απάντησαν καταφατικά, ενώ οι υπόλοιποι τέσσερις αρνητικά. Από τους δεκαέξι που απάντησαν καταφατικά, δώδεκα πιστεύουν ότι οι αποικίες γάτων στο Πάρκο βοηθούν στην αντιμετώπιση του φαινομένου των αδέσποτων γάτων στον Δήμο, δύο ότι το επιδεινώνουν και δύο ότι βοηθούν στην αντιμετώπισή του και ταυτόχρονα το επιδεινώνουν. Ως βασικότεροι λόγοι για την άποψη ότι βοηθούν στην αντιμετώπιση του φαινομένου αναφέρθηκαν οι εξής: ότι τα ζώα στις αποικίες του Πάρκου α) τυγχάνουν σίτισης/προστασίας/φροντίδας (εννέα αναφορές), β) συγκεντρώνονται σε συγκεκριμένα σημεία (τέσσερις αναφορές) και γ) στείρωνονται/ελέγχεται ο αριθμός τους (τέσσερις αναφορές). Εννέα από τους προαναφερθέντες δεκαέξι που απάντησαν καταφατικά πρότειναν ως αποτελεσματικό μέτρο αντιμετώπισης του φαινομένου τη στείρωση γάτων από τον Δήμο ή το κράτος. Οι απαντήσεις στο ερωτηματολόγιό μας καταδεικνύουν ότι οι επισκέπτες του Πάρκου γενικά έχουν θετική άποψη για τις αποικίες αδέσποτων γάτων και συμφωνούν με τα μέτρα που λαμβάνονται.

Συμπερασματικά, Δήμος και εθελοντές συνηγορούν ότι το περιβαλλοντικό φαινόμενο των αδέσποτων γάτων στο Γραμμικό Πάρκο Στροβόλου είναι έντονο και χρήζει διαχείρισης. Ο ρόλος των εθελοντών στην κάλυψη των καθημερινών αναγκών των γάτων είναι καίριος, ενώ η βιοποικιλότητα του Πάρκου διαφυλάσσεται μέσω της συνεργασίας Δήμου-εθελοντών για τη διενέργεια στείρωσεων. Η τοπική κοινή γνώμη είναι θετικά διακείμενη προς τις αποικίες αδέσποτων γάτων του Πάρκου και θεωρεί αποτελεσματικό μέτρο αντιμετώπισης του φαινομένου τη στείρωση γάτων από τον Δήμο.

Όσο για πρόσθετα μέτρα αντιμετώπισης του φαινομένου, οι Λειτουργοί εξέφρασαν την πρόθεση του Δήμου μελλοντικά να δοθεί προτεραιότητα και σε προγράμματα υιοθεσίας γάτων. Οι εθελόντριες τόνισαν επιπλέον την ανάγκη για διάθεση κρατικού κονδυλίου για ιατροφαρμακευτική περίθαλψη των αδέσποτων γάτων, δημιουργία κρατικών ή και δημοτικών καταφυγίων, ενίσχυση της Αστυνομίας για τα Ζώα, αυστηροποίηση των ποινών για κακοποίηση ζώων και διδασκαλία του σεβασμού προς τα ζώα στα σχολεία.

Εμείς ως Ομάδα Νέων Δημοσιογράφων για το Περιβάλλον ελπίζουμε να συνεχίσει και να διευρυνθεί η συνεργασία Δήμου-εθελοντών για την ευημερία των αδέσποτων γάτων του Γραμμικού Πάρκου Στροβόλου και την προστασία της βιοποικιλότητας του οικοτόπου! Συγχρόνως, πιστεύουμε ότι καλό θα ήταν το Υπουργείο Γεωργίας, Αγροτικής Ανάπτυξης και Περιβάλλοντος να αποτιμήσει και να διαχειριστεί σε εθνικό επίπεδο το φαινόμενο των αδέσποτων γάτων και τις περιβαλλοντικές του συνέπειες, ώστε να διασφαλιστεί όντως η αρμονική συνύπαρξη μεταξύ των ειδών...

Πηγές:

1. Επίσημη ιστοσελίδα Δήμου Στροβόλου, <https://www.strovolos.org.cy/archiki-selida/o-dimos/xenagisi/dimotika-parka/#toggle-id-3>
2. Επίσημη ιστοσελίδα Συνδέσμου για την προστασία και ευημερία των γάτων CAT P.A.W.S, <https://www.catpawscy.com/syndesmos>
3. Christopher A. Lepczyk, Jean E. Fantle-Lepczyk, Kylee D. Dunham, Elsa Bonnaud, Jocelyn Lindner, Tim S. Doherty & John C. Z. Woinarski, *A global synthesis and assessment of free-ranging domestic cat diet*, Δεκέμβριος 2023, <https://www.nature.com/articles/s41467-023-42766-6>

Συνεντεύξεις / Έρευνα με ερωτηματολόγιο

- Συνέντευξη από αρμόδιους Λειτουργούς του Δήμου Στροβόλου
- Συνέντευξη από δύο ανώνυμες εθελόντριες οι οποίες δραστηριοποιούνται υπέρ της ευημερίας των γάτων στο Γραμμικό Πάρκο Στροβόλου
- Έρευνα με ερωτηματολόγιο σε δείγμα είκοσι τυχαίων επισκεπτών του Γραμμικού Πάρκου Στροβόλου

Πρόγραμμα «Νέοι Δημοσιογράφοι για το Περιβάλλον»

Γυμνάσιο Αγίου Βασιλείου Στροβόλου

2023-2024

Μαθήτριες:

1. Νίκη Δημητρίου, Γ1
2. Παντέλια Ζεβλάρη, Γ1

Εκπαιδευτικός:

Άντρεα Κωνσταντίνου, Φιλολόγος